

**ΕΛΛΗΝΙΚΗ ΔΗΜΟΚΡΑΤΙΑ
ΥΠΟΥΡΓΟΣ ΕΘΝΙΚΗΣ ΟΙΚΟΝΟΜΙΑΣ
ΚΑΙ ΟΙΚΟΝΟΜΙΚΩΝ
ΝΟΜΙΚΟ ΣΥΜΒΟΥΛΙΟ ΤΟΥ ΚΡΑΤΟΥΣ
ΓΡΑΦΕΙΟ ΝΟΜΙΚΟΥ ΣΥΜΒΟΥΛΙΟΥ
ΣΤΟ ΑΡΙΣΤΟΤΕΛΕΙΟ ΠΑΝΕΠΙΣΤΗΜΙΟ
ΘΕΣΣΑΛΟΝΙΚΗΣ (ΑΠΘ)**

Θεσσαλονίκη 11-01-2024

**Αριθμός Γνωμοδότησης 6/2024
(Ατομική)**

Αριθμός Ερωτήματος: Το έγγραφο του Πρύτανη του Αριστοτελείου Πανεπιστημίου Θεσσαλονίκης (ΑΠΘ), με αριθμ. πρωτ. 34282/22-12-2023 (πρωτ. Γραφείου ΝΣΚ 451-ΕΡ588/22-12-2023), με συνημμένο το έγγραφο του Τμήματος Μηχανολόγων Μηχανικών της Πολυτεχνικής Σχολής του ΑΠΘ, με αριθμ. πρωτ. 32984/18-12-2023.

Περίληψη Ερωτήματος: Εάν η πρόταση της Συνέλευσης του Τμήματος προς τη Σύγκλητο για την απονομή του τίτλου του Ομότιμου Καθηγητή, σε μέλος ΔΕΠ του Τμήματος που εξήλθε της υπηρεσίας, με υπηρεσία μεγαλύτερη της πενταετίας στη βαθμίδα του καθηγητή, λαμβάνεται με πλειοψηφία των δύο τρίτων του συνόλου των μελών της Συνέλευσης του Τμήματος, όπως ορίστηκε με την με αριθμό 3954/26-27.02.2018 απόφαση της Συγκλήτου του ΑΠΘ ή την πλειοψηφία των δύο τρίτων των παρόντων μελών της Συνέλευσης του Τμήματος, όπως ορίζεται στο τελευταίο εδάφιο του άρθρου 65 του Εσωτερικού Κανονισμού Λειτουργίας του ΑΠΘ που εγκρίθηκε με την Φ.1.231/Β1/425/00/25-08-2000 υ.α. (Β' 1099).

Ιστορικό.

Από τα όσα αναφέρονται στο επισυναπτόμενο στο ερώτημα, με αριθμ. πρωτ. 32984/18-12-2023, έγγραφο του Τμήματος Μηχανολόγων Μηχανικών της Πολυτεχνικής Σχολής του ΑΠΘ και τα λοιπά έγγραφα που το συνοδεύουν προκύπτουν τα ακόλουθα:

1. Σύμφωνα, με το με αριθμ. πρωτ. 10495/09-07-2018 έγγραφο της Γραμματείας της Συγκλήτου του Αριστοτελείου Πανεπιστημίου Θεσσαλονίκης (ΑΠΘ), η Σύγκλητος του εν λόγω Ιδρύματος, κατά τη συνεδρίαση της 26^{ης} και 27^{ης} Φεβρουαρίου του 2018, με αριθμό 3954, κατ' επίκληση των διατάξεων των άρθρων 8 παρ. 2 περ. ζ', 13 παρ. 2 περ. λγ' και 88 παρ.8 του ν. 4485/2017, 40 του π.δ.τος 160/2008, 45 του ν. 1268/1982, 26 του ν. 3549/2007 και του Εσωτερικού Κανονισμού Λειτουργίας του ΑΠΘ που εγκρίθηκε με την με αριθμ. Φ.1.231/Β1/425/00/25-08-2000 απόφαση του

Υπουργού Εθνικής Παιδείας και Θρησκευμάτων (Β' 1099), όπως ίσχυε κατά τον χρόνο αυτό, αποφάσισε, μεταξύ άλλων, στο κεφάλαιο Β' της εν λόγω απόφασης, με τίτλο «Εισήγηση για τα κριτήρια της απόδοσης του τίτλου του ομότιμου καθηγητή του Ιδρύματος, τις υποχρεώσεις και τα καθήκοντα των ομότιμων» και στην παράγραφο 5 του εν λόγω Κεφαλαίου τα ακόλουθα: «5. Η διαδικασία για την απόδοση του τίτλου του ομότιμου καθηγητή κινείται ύστερα από αιτιολογημένη πρόταση, υπογεγραμμένη από τρία (3) τουλάχιστον μέλη ΔΕΠ του οικείου τμήματος, η οποία πρέπει να έχει εγκριθεί με πλειοψηφία των δύο τρίτων του συνόλου των μελών της Συνέλευσης, με φανερή ψηφοφορία. Στο απόσπασμα των Πρακτικών που θα αποσταλεί προς τη Σύγκλητο πρέπει να αναγράφεται οπωσδήποτε ο αριθμός των παρόντων μελών της Συνέλευσης και ο αριθμός εκείνων που ψήφισαν υπέρ της πρότασης. Σε περίπτωση που ο προτεινόμενος για τον τίτλο του ομότιμου έχει υπηρεσία στη βαθμίδα του καθηγητή πρώτης βαθμίδας μικρότερη της πενταετίας, για την απόδοση σε αυτόν του τίτλου του ομότιμου καθηγητή, εκτός από την αιτιολογημένη εισήγηση, απαιτείται και αυξημένη πλειοψηφία των 4/5 του συνόλου των μελών της Συνέλευσης».

Η εν λόγω απόφαση δεν φέρεται να έχει δημοσιευτεί στην Εφημερίδα της Κυβερνήσεως.

2. Ακολούθως, στο άρθρο 65 του Εσωτερικού Κανονισμού Λειτουργίας του ΑΠΘ που εγκρίθηκε με την με αριθμ. Φ.1.231/Β1/425/00/25-08-2000 απόφαση του Υπουργού Εθνικής Παιδείας και Θρησκευμάτων (Β' 1099) οριζόταν, αρχικά, ότι: «Ομότιμοι καθηγητές. Ο τίτλος του ομότιμου καθηγητή απονέμεται με απόφαση της Συγκλήτου, ύστερα από πρόταση του Τμήματος, σε όσα μέλη Δ.Ε.Π. της βαθμίδας του Καθηγητή εξέρχονται της υπηρεσίας και έχουν διακριθεί για την εκπαιδευτική, διοικητική και ερευνητική δραστηριότητά τους, την κοινωνική προσφορά και την προσήλωση στους δημοκρατικούς θεσμούς της χώρας. Η πρόταση του Τμήματος πρέπει να συνοδεύεται από σύντομη παρουσίαση του έργου των προτεινομένων. Η σχετική πρόταση λαμβάνεται με πλειοψηφία των δύο τρίτων του συνόλου των μελών της Γενικής Συνέλευσης, με φανερή ψηφοφορία» και, ακολούθως, με την περίπτωση α της παραγράφου 1 του άρθρου μόνου της με αριθμ. 60210/Β1/29-09-2004 απόφασης Υφυπουργού Εθνικής Παιδείας και Θρησκευμάτων (Β' 1517) αντικαταστάθηκε το τελευταίο εδάφιο του πιο πάνω άρθρου ως εξής: «Η σχετική πρόταση λαμβάνεται με πλειοψηφία των δύο τρίτων των παρόντων μελών της Γενικής Συνέλευσης, με φανερή ψηφοφορία».

3. Ενόψει των ανωτέρω, ο Πρόεδρος του Τμήματος Μηχανολόγων Μηχανικών της Πολυτεχνικής Σχολής του ΑΠΘ, με το πιο πάνω, με αριθμ. πρωτ. 32984/18-12-2023, έγγραφό του προς το Γραφείο της Πρυτανείας, το οποίο ο Πρύτανης του ΑΠΘ απευθύνει προς το Γραφείο του ΝΣΚ στο ΑΠΘ προς γνωμοδότηση επ' αυτού, αιτείται, προκειμένου να προτείνει η Συνέλευση του Τμήματος προς τη Σύγκλητο την απονομή του τίτλου του Ομότιμου Καθηγητή σε μέλος Δ.Ε.Π. του Τμήματος που εξήλθε της υπηρεσίας, με

υπηρεσία στη βαθμίδα του καθηγητή μεγαλύτερη της πενταετίας, εάν απαιτείται για τη λήψη αποφάσεως επί της εν λόγω προτάσεως η πλειοψηφία των δύο τρίτων του συνόλου των μελών της Συνέλευσης του Τμήματος, όπως έχει προβλεφθεί στην πιο πάνω απόφαση της Συγκλήτου με αριθμό 3954, που ελήφθη κατά τη συνεδρίαση της 26^{ης} και 27^{ης} Φεβρουαρίου του 2018 ή η πλειοψηφία των δύο τρίτων των παρόντων μελών της Συνέλευσης του Τμήματος, όπως ορίζεται στο τελευταίο εδάφιο του άρθρου 65 του Εσωτερικού Κανονισμού Λειτουργίας του ΑΠΘ, όπως ισχύει μετά την τροποποίησή του με την περίπτωση α της παραγράφου 1 του άρθρου μόνου της με αριθμ. 60210/Β1/29-09-2004 απόφασης Υφυπουργού Εθνικής Παιδείας και Θρησκευμάτων (Β' 1517).

Νομοθετικό πλαίσιο.

4. Στο άρθρο 45 παρ. 18 του ν. 1268/1982 «Για την δομή και λειτουργία των Ανώτατων Εκπαιδευτικών Ιδρυμάτων» (Α' 87), ορίστηκε ότι: «Η Σύγκλητος ύστερα από πρόταση του Τμήματος απονέμει τον τίτλο του Ομότιμου Καθηγητή σε όσα μέλη του Δ.Ε.Π. της βαθμίδας του Καθηγητή ή ισοδύναμής της εξέρχονται της υπηρεσίας συνεκτιμώντας το έργο και την προσφορά τους. Κάθε αντίθετη διάταξη της προϊσχύουσας νομοθεσίας καταργείται».

Ακολούθως, με το άρθρο 26 παρ. 5 περ. α' του ν. 3549/2007 «Μεταρρύθμιση του θεσμικού πλαισίου για τη δομή και λειτουργία των Ανώτατων Εκπαιδευτικών Ιδρυμάτων» (Α' 69 - Διορθ. Σφαλμ. στο Α' 145) αντικαταστάθηκε το πρώτο εδάφιο της ανωτέρω παρ. 18 του άρθρου 45 του ν. 1268/1982 ως εξής: «Η Σύγκλητος ειδικής σύνθεσης, ύστερα από πρόταση τουλάχιστον τριών (3) μελών Δ.Ε.Π. του οικείου Α.Ε.Ι., απονέμει τον τίτλο του Ομότιμου Καθηγητή σε όσα μέλη Δ.Ε.Π. της βαθμίδας του Καθηγητή εξέρχονται της υπηρεσίας, συνεκτιμώντας το έργο και την προσφορά τους».

5. Στο άρθρο 5 του ν. 2083/1992 (Α' 159), όπως το άρθρο αυτό ίσχυε πριν την κατάργηση των παραγράφων 1 και 4 αυτού από το άρθρο 4 παρ. 1β του ν. 3549/2007, ορίστηκε ότι «1. Κάθε Α.Ε.Ι είναι υποχρεωμένο να καταρτίσει και υποβάλει στον Υπουργό Εθνικής Παιδείας και Θρησκευμάτων για έλεγχο νομιμότητας τον εσωτερικό κανονισμό λειτουργίας του, ο οποίος πρέπει να περιέχει κατ' ελάχιστο περιεχόμενο τις αναφερόμενες κατωτέρω ρυθμίσεις. 2. Ο εσωτερικός κανονισμός δεν μπορεί να περιορίζεται σε επαναλήψεις του κειμένου των σχετικών διατάξεων του νόμου, αλλά ρυθμίζει, μέσα στο πλαίσιο που διαγράφουν οι κείμενες διατάξεις, ειδικότερα θέματα διοικητικής λειτουργίας, οργανωτικής δομής και διαδικασίας ελέγχου της τήρησης των θεσπισμένων κανόνων, καθώς και τις κυρώσεις σε περίπτωση πλημμελούς εφαρμογής ή παραβίασής τους. 3. Κάθε εσωτερικός κανονισμός, ρυθμίζει οπωσδήποτε και τα ακόλουθα: α) ι) Την απονομή τιμητικών ακαδημαϊκών τίτλων (διαδικασία χορήγησης, δικαιώματα και υποχρεώσεις κατόχων κ.λπ.) ια)».

6. Στο άρθρο 69 του Εσωτερικού Κανονισμού Λειτουργίας του Αριστοτελείου Πανεπιστημίου Θεσσαλονίκης, ο οποίος, ο οποίος, βάσει των διατάξεων των παρ. 1 και 4 του ανωτέρω άρθρου 5 του ν. 2083/1992, καταρτίστηκε από την οικεία Σύγκλητο και εγκρίθηκε με την με αριθμ. Φ.1.231/Β1/425/00/25-08-2000 απόφαση του Υπουργού Εθνικής Παιδείας και Θρησκευμάτων (Β' 1099), όπως το τελευταίο εδάφιο τροποποιήθηκε με την περίπτωση α της παραγράφου 1 του άρθρου μόνου της με αριθμ. 60210/Β1/29-09-2004 απόφασης Υφυπουργού Εθνικής Παιδείας και Θρησκευμάτων (Β' 1517) ορίζεται ότι: «Ομότιμοι καθηγητές. Ο τίτλος του ομότιμου καθηγητή απονέμεται με απόφαση της Συγκλήτου, ύστερα από πρόταση του Τμήματος, σε όσα μέλη Δ.Ε.Π. της βαθμίδας του Καθηγητή εξέρχονται της υπηρεσίας και έχουν διακριθεί για την εκπαιδευτική, διοικητική και ερευνητική δραστηριότητα τους, την κοινωνική προσφορά και την προσήλωση στους δημοκρατικούς θεσμούς της χώρας. Η πρόταση του Τμήματος πρέπει να συνοδεύεται από σύντομη παρουσίαση του έργου των προτεινομένων. **Η σχετική πρόταση λαμβάνεται με πλειοψηφία των δύο τρίτων των παρόντων μελών της Γενικής Συνέλευσης με φανερή ψηφοφορία**».

7. Στις παραγράφους 1 περ. α' και 2 του άρθρου 4 του πιο πάνω ν. 3549/2007, που καταργήθηκαν με την παράγραφο 25 του άρθρου 81 του ν. 4009/2011, με την επιφύλαξη των μεταβατικών διατάξεων των άρθρων 76 έως και 80 του ίδιου νόμου, ορίστηκε ότι: «Εσωτερικοί Κανονισμοί λειτουργίας των Α.Ε.Ι. 1. α) Εντός ενός έτους από την έναρξη ισχύος του παρόντος νόμου, κάθε Α.Ε.Ι. υποχρεούται να καταρτίσει Εσωτερικό Κανονισμό λειτουργίας του, σύμφωνα με τις διατάξεις του νόμου αυτού ή, αν ήδη έχει, να προσαρμόσει τον Εσωτερικό Κανονισμό λειτουργίας του, ώστε να περιέχει τουλάχιστον όλες τις προβλεπόμενες από το νόμο αυτόν ρυθμίσεις, λαμβανομένων υπόψη των ιδιαιτεροτήτων των Σχολών ή Τμημάτων του. Με προεδρικό διάταγμα που εκδίδεται με πρόταση του Υπουργού Εθνικής Παιδείας και Θρησκευμάτων εγκρίνεται ο Εσωτερικός Κανονισμός λειτουργίας του κάθε Α.Ε.Ι. β) 2. Με προεδρικό διάταγμα που εκδίδεται με πρόταση του Υπουργού Εθνικής Παιδείας και Θρησκευμάτων, ύστερα από γνώμη του Ε.Σ.ΥΠ., εντός έξι (6) μηνών από την έναρξη ισχύος του παρόντος νόμου, καταρτίζεται πρότυπος Γενικός Εσωτερικός Κανονισμός λειτουργίας των Α.Ε.Ι., ο οποίος ισχύει, εν όλω ή συμπληρωματικά, μέχρι την προσαρμογή των υπαρχόντων ή την κατάρτιση νέων Εσωτερικών Κανονισμών λειτουργίας των Α.Ε.Ι. Μετά την ισχύ του πρότυπου Γενικού Εσωτερικού Κανονισμού, εάν κάποιος Α.Ε.Ι. δεν τον τηρήσει ή δεν καταρτίσει οικείο Εσωτερικό Κανονισμό, απαγορεύεται η έκδοση κάθε διοικητικής πράξης για προκήρυξη θέσεων μελών Δ.Ε.Π. ή Ε.Π., διορισμό κάθε κατηγορίας προσωπικού ή άλλες κανονιστικές πράξεις ή αποφάσεις ζωτικού ενδιαφέροντος που αφορούν το συγκεκριμένο Α.Ε.Ι., μέχρι αυτό να ανταποκριθεί στις ανωτέρω υποχρεώσεις του».

8. Στο άρθρο 40 παρ. 1 του π.δ/τος 160/2008 «Πρότυπος Γενικός Εσωτερικός Κανονισμός Λειτουργίας των Α.Ε.Ι.» (Α΄ 220), που εκδόθηκε κατ' εξουσιοδότηση της πιο πάνω παραγράφου 2 του άρθρου 4 του πιο πάνω ν. 3549/2007 και το οποίο καταργήθηκε με την παράγραφο 58 του άρθρου 81 του ν. 4009/2011 (Α΄ 195), με την επιφύλαξη των μεταβατικών διατάξεων των άρθρων 76 έως και 80 του νόμου αυτού, ορίστηκε ότι: «Ομότιμοι καθηγητές. 1. Η Σύγκλητος ειδικής σύνθεσης, ύστερα από πρόταση τουλάχιστον τριών (3) μελών Δ.Ε.Π.,, ύστερα από πρόταση του Συμβουλίου του Τμήματος, απονέμει τον τίτλο του ομότιμου καθηγητή σε όσα μέλη Δ.Ε.Π. της βαθμίδας του καθηγητή εξέρχονται της υπηρεσίας, συνεκτιμώντας το έργο και την προσφορά τους. Ο τίτλος του ομότιμου καθηγητή αφαιρείται μόνο για σοβαρούς λόγους και με την ίδια ως άνω διαδικασία. 2.».

9. Επίσης, στο ν. 4009/2011 «Δομή, λειτουργία, διασφάλιση της ποιότητας των σπουδών και διεθνοποίηση των ανωτάτων εκπαιδευτικών ιδρυμάτων» (Α΄ 195), που προΐσχυσε των διατάξεων των ν. 4957/2022 και 4485/2017, οριζόταν ότι:

«Οργανισμός. 1. Με προεδρικό διάταγμα, που εκδίδεται με πρόταση των Υπουργών Διοικητικής Μεταρρύθμισης και Ηλεκτρονικής Διακυβέρνησης, Οικονομικών και Παιδείας, Δια Βίου Μάθησης και Θρησκευμάτων, εγκρίνεται ο Οργανισμός κάθε ιδρύματος, ύστερα από πρόταση του πρύτανη, η οποία διατυπώνεται μετά από γνώμη της Συγκλήτου και εγκρίνεται από το Συμβούλιο. 2. Με τον Οργανισμό καθορίζονται τα θέματα της οργανωτικής δομής και λειτουργίας κάθε ιδρύματος και ιδίως τα ακόλουθα: α) ι) τα κριτήρια απονομής των τίτλων του Επίτιμου Διδάκτορα, του Ομότιμου και του Επίτιμου Καθηγητή, ια)» (άρθρο 5, το οποίο καταργήθηκε με το άρθρο 88 περ. β΄ του ν. 4485/2017 από την έναρξη ισχύος του με τη δημοσίευσή του στην Εφημερίδα της Κυβερνήσεως κατά το άρθρο 115 του νόμου αυτού).

«22. α) Αν δεν ορίζεται διαφορετικά στον παρόντα νόμο, οι κατά το επόμενο άρθρο καταργούμενες διατάξεις που ρυθμίζουν θέματα που προβλέπεται να ρυθμιστούν με τον Οργανισμό κάθε ιδρύματος, εξακολουθούν να εφαρμόζονται για κάθε ίδρυμα μέχρι τη δημοσίευση του Οργανισμού του. β) Αν δεν ορίζεται διαφορετικά στον παρόντα νόμο, από τη δημοσίευση του Οργανισμού κάθε ιδρύματος δεν εφαρμόζονται για το συγκεκριμένο ίδρυμα οι ισχύουσες κατά τη δημοσίευση του παρόντος νόμου διατάξεις για τα Α.Ε.Ι. γ) Έως την έναρξη ισχύος του κατά το άρθρο 5 Οργανισμού κάθε Ιδρύματος και του κατά το άρθρο 6 Εσωτερικού του Κανονισμού, τα θέματα που προβλέπονται σε αυτούς ρυθμίζονται με αποφάσεις της Συγκλήτου, οι οποίες δημοσιεύονται στην Εφημερίδα της Κυβερνήσεως» (άρθρο 80 παρ. 22, όπως η περίπτωση γ΄ αντικαταστάθηκε με την παράγραφο 6 του άρθρου 26 του ν. 4386/2016 - Α΄ 83, το οποίο καταργήθηκε με το άρθρο 485 περ. α΄ του ν. 4957/2022 από την έναρξη ισχύος του με τη δημοσίευσή του στην Εφημερίδα της Κυβερνήσεως κατά το άρθρο 489 του νόμου αυτού).

10. Στο ν. 4485/2017 «Οργάνωση και λειτουργία της ανώτατης εκπαίδευσης, ρυθμίσεις για την έρευνα και άλλες διατάξεις» (Α' 114), που ίσχυσε πριν τον πιο πάνω ν. 4957/2022, οριζόταν ότι:

«Εσωτερικός Κανονισμός. 1. Με απόφαση της Συγκλήτου, που εκδίδεται ύστερα από εισήγηση του Πρύτανη και γνώμη του Πρυτανικού Συμβουλίου και δημοσιεύεται στην Εφημερίδα της Κυβερνήσεως, εγκρίνεται ο Εσωτερικός Κανονισμός κάθε Α.Ε.Ι. 2. Με τον Εσωτερικό Κανονισμό ρυθμίζονται θέματα εσωτερικής λειτουργίας του οικείου Α.Ε.Ι. και ιδίως τα εξής: α) ζ) Τα κριτήρια και η διαδικασία απονομής των τίτλων του Επίτιμου Διδάκτορα, του Ομότιμου και του Επίτιμου Καθηγητή. η)» (άρθρο 8, που καταργήθηκε με το άρθρο 485 περ. β' του ν. 4957/2022 από την έναρξη ισχύος του με τη δημοσίευσή του στην Εφημερίδα της Κυβερνήσεως κατά το άρθρο 489 του νόμου αυτού).

«8. Μέχρι την έκδοση του Οργανισμού του άρθρου 7, τα θέματα που προβλέπονται στις περιπτώσεις δ' και στ' της παραγράφου 2 του άρθρου 7 ρυθμίζονται με αποφάσεις της Συγκλήτου, οι οποίες δημοσιεύονται στην Εφημερίδα της Κυβερνήσεως. Για τα λοιπά θέματα που ρυθμίζονται από τον Οργανισμό και τον Εσωτερικό Κανονισμό των άρθρων 7 και 8, και μέχρι την έκδοση αυτών, εξακολουθούν να εφαρμόζονται οι ισχύουσες κατά την έναρξη ισχύος του παρόντος νόμου διατάξεις, όπως έχουν τροποποιηθεί και ισχύουν, εφόσον δεν έρχονται σε αντίθεση με τις διατάξεις του παρόντος νόμου. 15. Όπου στις διατάξεις του ν. 4009/2011 τίθεται ως προϋπόθεση εφαρμογής τους η έκδοση του οικείου Οργανισμού και αφορά σε θέματα που, σύμφωνα με τις διατάξεις του παρόντος νόμου, ρυθμίζονται με τον Εσωτερικό Κανονισμό, προϋπόθεση για την εφαρμογή της διάταξης είναι πλέον η έκδοση του οικείου Εσωτερικού Κανονισμού» (άρθρο 84 παρ. 8 και 15, το οποίο καταργήθηκε με το άρθρο 485 περ. β' του ν. 4957/2022 από την έναρξη ισχύος του με τη δημοσίευσή του στην Εφημερίδα της Κυβερνήσεως κατά το άρθρο 489 του νόμου αυτού).

11. Στο ν. 4957/2022 «Νέοι Ορίζοντες στα Ανώτατα Εκπαιδευτικά Ιδρύματα: Ενίσχυση της ποιότητας, της λειτουργικότητας και της σύνδεσης των Α.Ε.Ι. με την κοινωνία και λοιπές διατάξεις» (Α' 141) ορίζεται και τα ακόλουθα:

«Σύγκλητος. 1. 4. Η Σύγκλητος έχει τις ακόλουθες αρμοδιότητες και όσες άλλες προβλέπονται από τον εσωτερικό κανονισμό λειτουργίας του Α.Ε.Ι., εφόσον αυτές δεν έχουν ανατεθεί από τον νόμο σε άλλα όργανα του Α.Ε.Ι.: α) κ) Απονέμει τίτλους Ομότιμων και Επιτίμων Καθηγητών και Επιτίμων Διδασκόντων, κατόπιν εισήγησης της Κοσμητείας. κα)» (άρθρο 16 παρ. 4).

«Αρμοδιότητες Συνέλευσης Τμήματος. 1. Η Συνέλευση του Τμήματος έχει τις ακόλουθες αρμοδιότητες: α) ιη) εισηγείται προς τη Σύγκλητο την απονομή

του τίτλου Ομότιμου και Επίτιμου Καθηγητή και Επίτιμου Διδάκτορα, ιθ)» (άρθρο 30 παρ. 1).

«Συνεδριάσεις των συλλογικών οργάνων και επιτροπών των Ανώτατων Εκπαιδευτικών Ιδρυμάτων. 1. 3. Με τον Εσωτερικό Κανονισμό Λειτουργίας του Α.Ε.Ι. καθορίζονται ειδικότερα θέματα σχετικά με τις συνεδριάσεις των συλλογικών οργάνων και επιτροπών του Α.Ε.Ι. και του Ε.Λ.Κ.Ε., και κάθε άλλη λεπτομέρεια αναφορικά με τη λειτουργία των συλλογικών οργάνων και επιτροπών. 4. Κατά τα λοιπά, για τη λειτουργία των συλλογικών οργάνων και επιτροπών εφαρμόζεται ο Κώδικας Διοικητικής Διαδικασίας (ν. 2690/1999, Α' 45), καθώς και όσα προβλέπονται στον Εσωτερικό Κανονισμό Λειτουργίας του Α.Ε.Ι.» (άρθρο 44).

«Εσωτερικός Κανονισμός Λειτουργίας. 1. Με απόφαση της Συγκλήτου, ύστερα από εισήγηση του Πρύτανη, καταρτίζεται ο Εσωτερικός Κανονισμός Λειτουργίας του Ανώτατου Εκπαιδευτικού Ιδρύματος (Α.Ε.Ι.). 2. Με τον Εσωτερικό Κανονισμό Λειτουργίας του Α.Ε.Ι. καθορίζονται θέματα εσωτερικής λειτουργίας του Α.Ε.Ι. και ιδίως: α) ιδ) θέματα που σχετίζονται με την επιλογή και απασχόληση έκτακτου διδακτικού προσωπικού του Α.Ε.Ι., καθώς και τη διαδικασία απονομής των τίτλων του Ομότιμου και Επίτιμου Καθηγητή από τη Σύγκλητο του Α.Ε.Ι., ιε) 3. Έως την έκδοση του Εσωτερικού Κανονισμού Λειτουργίας του κάθε Α.Ε.Ι., με απόφαση της Συγκλήτου, δύναται να ρυθμίζονται ειδικότερα θέματα της παρ. 2 κατά το μέτρο που δεν έρχονται σε αντίθεση με τον παρόντα νόμο» (άρθρο 223 παρ. 2 και 3).

«Εξουσιοδοτική διάταξη Κεφαλαίου Ε'. Με τον Εσωτερικό Κανονισμό Λειτουργίας του Α.Ε.Ι. καθορίζονται ειδικότερα θέματα σχετικά με τις συνεδριάσεις των συλλογικών οργάνων και επιτροπών του Α.Ε.Ι. και του Ε.Λ.Κ.Ε., και κάθε άλλη λεπτομέρεια αναφορικά με τη λειτουργία των συλλογικών οργάνων και επιτροπών» (άρθρο 414).

«Εξουσιοδοτικές διατάξεις Κεφαλαίου ΚΣΤ'. 1. Με απόφαση της Συγκλήτου, ύστερα από εισήγηση του Πρύτανη, καταρτίζεται ο Εσωτερικός Κανονισμός Λειτουργίας του Ανώτατου Εκπαιδευτικού Ιδρύματος (Α.Ε.Ι.), σύμφωνα με το άρθρο 223» (άρθρο 435).

«Μεταβατικές διατάξεις Κεφαλαίου ΚΓ'. 1. 4. Οι ισχύοντες κατά τη δημοσίευση του παρόντος οργανισμοί και οι εσωτερικοί κανονισμοί των Α.Ε.Ι. διατηρούνται σε ισχύ κατά το μέρος που δεν προσκρούουν στον παρόντα. Τα Α.Ε.Ι. προσαρμόζουν τους εσωτερικούς κανονισμούς τους εντός διαστήματος έξι (6) μηνών από την έναρξη ισχύος του παρόντος. Η παράλειψη προσαρμογής ή έκδοσης του εσωτερικού κανονισμού και του οργανισμού του Α.Ε.Ι. δεν επιδρά στην εφαρμογή των ρυθμίσεων του παρόντος» (άρθρο 469 παρ. 4).

«Μεταβατικές διατάξεις Κεφαλαίου ΚΣΤ'. 1. Τα Ανώτατα Εκπαιδευτικά Ιδρύματα (Α.Ε.Ι.) υποχρεούνται να καταρτίσουν τους Εσωτερικούς Κανονισμούς τους εντός

δώδεκα (12) μηνών από την ημερομηνία έναρξης ισχύος του παρόντος. Η προθεσμία του προηγούμενου εδαφίου δύναται να παρατείνεται για άλλους έξι (6) μήνες με απόφαση του Υπουργού Παιδείας και Θρησκευμάτων. 2. Τα σχέδια των άρθρων 224, 226, 227 και 228 εκπονούνται για πρώτη φορά το αργότερο έως την 31η.12.2023. Η παράλειψη έκδοσης του Εσωτερικού Κανονισμού του Α.Ε.Ι., των σχεδίων των άρθρων 224 έως 228, καθώς και του κανονισμού ελεγχόμενης πρόσβασης και μη εφαρμογής και λειτουργίας του συστήματος ελεγχόμενης πρόσβασης, λαμβάνεται υπόψη για την έκδοση της απόφασης κατανομής της τακτικής δημόσιας επιχορήγησης της περ. ε) της παρ. 2 του άρθρου 16 του ν. 4653/2020 (Α' 12)» (άρθρο 472).

12. Στο άρθρο 5 του ν. 3469/2006 «Εθνικό Τυπογραφείο, Εφημερίς της Κυβερνήσεως και λοιπές διατάξεις» (Α' 131) ορίζεται ότι: «1. 2. Στην «Εφημερίδα της Κυβερνήσεως» δημοσιεύονται: α), θ) οι κανονιστικού χαρακτήρα πράξεις του Πρωθυπουργού, του Υπουργικού Συμβουλίου, των Υπουργών, καθώς και οποιοδήποτε άλλου οργάνου της Διοίκησης, με την επιφύλαξη των ειδικών διατάξεων του άρθρου 8 του νόμου αυτού και εφόσον η κείμενη νομοθεσία δεν προβλέπει άλλον ειδικότερο τρόπο δημοσίευσης, ι), κδ) κάθε άλλη πράξη που προβλέπεται από την ισχύουσα νομοθεσία».

13. Στο άρθρο 18 του Κώδικα Διοικητικής Διαδικασίας που κυρώθηκε με το άρθρο πρώτο του ν. 2690/1999 (Α' 45) ορίζεται ότι: «Δημοσίευση. 1. Η κανονιστική διοικητική πράξη τελειούται με τη δημοσίευσή της στην Εφημερίδα της Κυβερνήσεως, εκτός αν προβλέπεται ειδικός τρόπος δημοσιότητας. 2. 3. Οι αρμόδιες υπηρεσίες υποχρεούνται να χορηγούν βεβαίωση για τη συνδρομή της προϋπόθεσης της προηγούμενης παραγράφου ή για την πραγματοποίηση της δημοσίευσης με άλλο νόμιμον τρόπο. 4.».

Ερμηνεία-εφαρμογή διατάξεων.

Από τις προαναφερόμενες διατάξεις, ερμηνευόμενες αυτοτελώς, αλλά και σε συνδυασμό μεταξύ τους, εν όψει και όλου του νομικού πλαισίου εντός του οποίου εντάσσονται, του σκοπού που υπηρετούν και την υπαγωγή σ' αυτές των πραγματικών περιστατικών, που τέθηκαν υπ' όψη μας από την ερωτώσα υπηρεσία, συνάγονται τα ακόλουθα:

14. Επειδή, όπως έχει κριθεί, κατά την ερμηνεία των διατάξεων των παρ. 2 και 3 εδ. ι' του άρθρου 5 του ν. 2083/1992, που ρυθμίζουν τα της κατάρτισης του Εσωτερικού Κανονισμού Λειτουργίας των ΑΕΙ και ειδικά τη ρύθμιση με τους εν λόγω Κανονισμούς των διαδικασιών απονομής τιμητικών ακαδημαϊκών τίτλων, όπως και αυτού του Ομότιμου Καθηγητή και οι οποίες (ρυθμίσεις) είναι όμοιες κατά περιεχόμενο ρύθμισης με τις διατάξεις του άρθρου 223 παρ. 2 περ. ιδ' του ισχύοντος ν. 4957/2022, καθώς και τις διατάξεις του άρθρου 8 παρ. 2 περ. ζ' του προϊσχύσαντος ν. 4485/2017 και

αυτές του άρθρου 5 παρ. 2 περ. ι' του ν. 4009/2021, είναι επιτρεπτό με τον εσωτερικό κανονισμό λειτουργίας του οικείου ΑΕΙ να ρυθμίζεται το ζήτημα της απαιτούμενης πλειοψηφίας για τη λήψη των αποφάσεων που αφορούν την πρόταση απονομής του τίτλου του ομότιμου καθηγητή κατά τρόπο διαφορετικό από τον προβλεπόμενο στο νόμο. Και τούτο, διότι το ζήτημα της απονομής του τιμητικού τίτλου του ομότιμου καθηγητή, το οποίο αφορά σε εξαιρετική (καθότι τιμητική) διάκριση, επιδέχεται από τη φύση του και εξαιρετική ρύθμιση της διαδικασίας λήψης των οικείων αποφάσεων, συνάπτεται δε με την έκταση των δικαιωμάτων και υποχρεώσεων του ομότιμου καθηγητή που και αυτή ρυθμίζεται με τον εσωτερικό κανονισμό του κάθε ΑΕΙ και όχι με γενική νομοθετική ρύθμιση για όλα τα Α.Ε.Ι. (βλ. ΣτΕ 3406/2008, σκέψη 6^η).

15. Επίσης, από τα άρθρα 42 παρ. 1 και 35 παρ. 1 του Συντάγματος προκύπτει η βασική αρχή, που ερείδεται και σε άλλες συνταγματικές διατάξεις (άρθρα 1, 66, 79, 86, 93 κ.λπ.), ότι, για την τελείωση των κανονιστικών πράξεων απαιτείται η δημοσίευσή τους στην Εφημερίδα της Κυβερνήσεως ως συστατικό στοιχείο του κύρους τους, η οποία έχει ενσωματωθεί ως ρητή ρύθμιση στα άρθρα 5 παρ. 2 περ. θ' του ν. 3469/2006 και 18 του Κώδικα Διοικητικής Διαδικασίας (ν. 2690/199). Μάλιστα επιβάλλεται η πλήρης δημοσίευση του περιεχομένου τους (βλ. ΝΣΚ 470/2012). Με τη δημοσίευση, η κανονιστική ρύθμιση καθίσταται προσιπή στους πολίτες, δημιουργείται τεκμήριο γνώσης της και καθίσταται εφικτός ο έλεγχος της νομιμότητάς της από τον ακυρωτικό δικαστή και τα λοιπά δικαστήρια. Ο κοινός νομοθέτης δεν δύναται να αποκλείσει ή να εξαιρέσει από τη δημοσίευση κατηγορία κανονιστικών πράξεων, δικαιούται όμως να προβλέψει, με ειδική διάταξη, τη δημοσίευση ορισμένων κανονιστικών πράξεων, πλην των προεδρικών διαταγμάτων, με άλλο πρόσφορο τρόπο που προσιδιάζει στο αντικείμενο και το χαρακτήρα της επιχειρούμενης ρύθμισης. Οι κανονιστικές πράξεις που δεν δημοσιεύονται στην Εφημερίδα της Κυβερνήσεως, χωρίς να συντρέχει, σύμφωνα με τα παραπάνω, λόγος εξαίρεσής τους, δεν αποκτούν νόμιμη υπόσταση και, επομένως, δεν τίθεται ζήτημα λήξης της ισχύος τους ή προθεσμίας προσβολής τους. Είναι ανυπόστατες και, ομοίως, ανυπόστατες είναι και οι πράξεις που ερείδονται σε αυτές και δεν παράγουν καμιά έννομη συνέπεια (βλ. ΣτΕ 2037/2023, 1096/2023, 209/2022, 1362/2021 Ολομ., 87/2011 Ολομ., ΝΣΚ 20/2011, Γ. Σιούτη, σε Διοικητικό Δίκαιο, Α. Γέροντας/Σ. Λύτρας/Π. Παυλόπουλος/Γ. Σιούτη/Σ. Φλογαίτης, έκδοση 3^η, 2015, σ. 232 = sakkoulas-online, Α. Γέροντας, Επιτομή Γενικού Διοικητικού Δικαίου, έκδοση 2η, 2020, σ. 186 = sakkoulas-online).

Εξάλλου, όπως έχει παγίως κριθεί (ΣτΕ 1220/2022, 1563-1565/2021, 1728/2020, 511/2019, 852-855/2019, 2575/2018, 3001/2017, 3297/2015, 2252/2013 κ.α.) οι διατάξεις του ν. 3861/2010 (Α' 112) για την υποχρεωτική ανάρτηση πράξεων στο διαδίκτυο (ήδη άρθρα 75 έως 78 ν. 4727/2020 - Α' 184) δεν θίγουν τις διατάξεις του ν. 3469/2006, όσον αφορά τη δημοσίευση των κανονιστικών πράξεων στην

Εφημερίδα της Κυβερνήσεως ή αυτών για τις οποίες προβλέπεται εκ της κειμένης νομοθεσίας ειδική διαδικασία δημοσίευσης ή γνωστοποίησης (βλ. ΣΤΕ 1254/2020, 1342/2019).

16. Επίσης, κατά την μεταβατική διάταξη της παραγράφου 4 του άρθρου 469 του ν. 4927/2022 οι εσωτερικοί κανονισμοί λειτουργίας των ΑΕΙ, που ίσχυαν κατά τη δημοσίευση του τελευταίου αυτού νόμου, διατηρήθηκαν σε ισχύ κατά το μέρος που δεν προσκρούουν στις διατάξεις του νόμου αυτού.

Επομένως, και η διάταξη του τελευταίου εδαφίου του άρθρου 69 του Εσωτερικού Κανονισμού Λειτουργίας του Αριστοτελείου Πανεπιστημίου Θεσσαλονίκης, όπως ισχύει μετά την τροποποίησή της με την περίπτωση α της παραγράφου 1 του άρθρου μόνου της με αριθμ. 60210/Β1/29-09-2004 απόφασης Υφυπουργού Εθνικής Παιδείας και Θρησκευμάτων (Β΄ 1517), εξακολουθεί να ισχύει και μετά την δημοσίευση του ν. 4957/2022, εφόσον δεν προσκρούει στις διατάξεις των άρθρων 16 παρ. 4 περ. κ΄, 30 παρ. 1 περ. ιη΄, 223 παρ. 2 περ. ιδ΄ του ν. 4957/2022, με δεδομένο μάλιστα, ότι, όπως ήδη προαναφέρθηκε, με τον Εσωτερικό Κανονισμό Λειτουργίας του οικείου ΑΕΙ δύναται να ρυθμίζεται το ζήτημα της απαιτούμενης πλειοψηφίας για τη λήψη των αποφάσεων που αφορούν την πρόταση απονομής του τίτλου του Ομότιμου Καθηγητή και κατά τρόπο διαφορετικό από τον προβλεπόμενο στο νόμο, ενώ με τις διατάξεις των άρθρων 44 παρ. 3 και 414 του ν. 4957/2022 παρέχεται εξουσιοδότηση προς ρύθμιση με τους Εσωτερικούς Κανονισμούς Λειτουργίας των ΑΕΙ και των ειδικότερων θεμάτων που αφορούν τις συνεδριάσεις των συλλογικών οργάνων των ΑΕΙ.

17. Επίσης, από τις διατάξεις του δευτέρου εδαφίου της παραγράφου 8 του άρθρου 84 του ν. 4485/2017 και 80 παρ. 22 περ. γ΄ του ν. 3900/2011, όπως η περίπτωση γ΄ αντικαταστάθηκε με την παράγραφο 6 του άρθρου 26 του ν. 4386/2016 και οι οποίες ίσχυαν κατά την λήψη της με αριθμό 3954/26-27.02.2018 απόφασης της Συγκλήτου του ΑΠΘ, συνάγεται ότι, μέχρι την έκδοση των Εσωτερικών Κανονισμών Λειτουργίας των ΑΕΙ για τα θέματα που ρυθμίζονται μ' αυτούς κατά το άρθρο 8 του ν. 4485/2017, μεταξύ των οποίων και τα κριτήρια και η διαδικασία απονομής του τίτλου του Ομότιμου Καθηγητή (άρθρο 8 παρ. 2 περ. ζ΄) ίσχυαν οι ισχύουσες κατά την έναρξη ισχύος του τελευταίου αυτού ν. 4485/2015 διατάξεις, μεταξύ των οποίων και η πιο πάνω διάταξη της περίπτωσης γ΄ της παραγράφου 22 του άρθρου 80 του ν. 4009/2011, όπως ίσχυε κατά τον χρόνο δημοσίευσης του ν. 4485/2017, δυνάμει της οποίας, μέχρι την έναρξη ισχύος του Εσωτερικού Κανονισμού Λειτουργίας των ΑΕΙ, τα θέματα που ρυθμίζονταν με τους εν λόγω κανονισμούς, όπως και αυτά των κριτηρίων και της διαδικασίας απονομής του τίτλου του Ομότιμου Καθηγητή, μπορούσαν να ρυθμίζονται με αποφάσεις της Συγκλήτου, οι οποίες, όμως, ως κανονιστικές πράξεις και με ρητή πρόβλεψη της διάταξης αυτής, δημοσιεύονταν στην Εφημερίδα της Κυβερνήσεως.

Κατ' ακολουθία των αμέσως πιο πάνω αναπτυχθέντων, οι προβλεφθείσες ρυθμίσεις στην πιο πάνω με αριθμό 3954/26-27.02.2018 απόφαση της Συγκλήτου του ΑΠΘ για τα κριτήρια και τη διαδικασία απόδοσης του τίτλου του Ομότιμου Καθηγητή, καθώς και τις υποχρεώσεις και τα καθήκοντα των Ομότιμων Καθηγητών, στο Κεφάλαιο Β΄ της απόφασης αυτής, ήταν κατά νόμο επιτρεπτές. Πλην, όμως, η πιο πάνω απόφαση της Συγκλήτου, ως κανονιστική πράξη, κατά τη ρητή διάταξη της πιο πάνω περίπτωσης γ΄ της παραγράφου 22 του άρθρου 80 του ν. 3900/2011, η οποία ίσχυε κατά τον κρίσιμο χρόνο, έπρεπε να δημοσιευτεί στην Εφημερίδα της Κυβερνήσεως για να λάβει υπόσταση και να παράγει έννομες συνέπειες, όπερ δεν φαίνεται να έχει γίνει με βάση το ιστορικό του ερωτήματος. Κατά συνέπεια, η πιο πάνω 3954/26-27.02.2018 απόφαση της Συγκλήτου του ΑΠΘ είναι ανυπόστατη και δεν παράγει καμιά έννομη συνέπεια.

18. Σύμφωνα δε με τα ήδη αναφερθέντα στην πιο πάνω παράγραφο 16 της παρούσας, μόνη ισχύουσα ρύθμιση για τα κριτήρια και τη διαδικασία απονομής του τίτλου του Ομότιμου Καθηγητή για το ΑΠΘ είναι αυτή του άρθρου 69 του Εσωτερικού Κανονισμού Λειτουργίας του Αριστοτελείου Πανεπιστημίου Θεσσαλονίκης που εγκρίθηκε με την με αριθμ. Φ.1.231/Β1/425/00/25-08-2000 απόφαση του Υπουργού Εθνικής Παιδείας και Θρησκευμάτων (Β΄ 1099), όπως το τελευταίο εδάφιο τροποποιήθηκε με την περίπτωση α της παραγράφου 1 του άρθρου μόνου της με αριθμ. 60210/Β1/29-09-2004 απόφασης Υφυπουργού Εθνικής Παιδείας και Θρησκευμάτων (Β΄ 1517).

Απάντηση.

19. Κατ' ακολουθία των προεκτεθέντων, η απάντηση στο πιο πάνω ερώτημα είναι ότι η πρόταση της Συνέλευσης του Τμήματος Μηχανολόγων Μηχανικών της Πολυτεχνικής Σχολής του ΑΠΘ προς τη Σύγκλητο για την απονομή του τίτλου του Ομότιμου Καθηγητή, σε μέλος ΔΕΠ του Τμήματος που εξήλθε της υπηρεσίας, ανεξάρτητα του χρόνου υπηρεσίας στη βαθμίδα του καθηγητή, λαμβάνεται με πλειοψηφία των δύο τρίτων των παρόντων μελών της Συνέλευσης του Τμήματος, όπως ορίζεται στο τελευταίο εδάφιο του άρθρου 65 του Εσωτερικού Κανονισμού Λειτουργίας του ΑΠΘ που εγκρίθηκε με την Φ.1.231/Β1/425/00/25-08-2000 υ.α. (Β΄ 1099), όπως ίσχυε, κατά τον κρίσιμο χρόνο, μετά την τροποποίησή του με την περίπτωση α της παραγράφου 1 του άρθρου μόνου της με αριθμ. 60210/Β1/29-09-2004 απόφασης Υφυπουργού Εθνικής Παιδείας και Θρησκευμάτων (Β΄ 1517).-

Ο Γνωμοδοτών

Δημήτριος Γ. Καμάρης
Νομικός Σύμβουλος του Κράτους